

Quai bắ là mắ t bắ nh nhiắ m khuắ n cắ p tắnh do Paramyxovirus gây nên, làm viêm tuyắ n nắ c bắ t mang tai. Bắ nh xuắ t hiắ n trên toàn thắ giắ i và chắ thắ y ắ ngắ i, thắ ng phát vào mùa đông xuân, trong các tắ p thắ nhắ trắ ng hắ c, nhà trắ ...

Tiêu bắ n viêm tinh hoàn do virut quai bắ

Bắ nh quai bắ lây truyắ n chắ yắ u qua đắ ng hô hắ p do tiắ p xúc vắ i các giắ t nắ c bắ t, hoắ c các giắ t chắ t tí t mũi hắ ng cắ a ngắ i bắ nh vắng ra khi ngắ i bắ nh ho, hắ t hắ i hoắ c nhắ y mũi. Bắ nh nhân quai bắ có khắ năng lây truyắ n virut 3 ngày trắ c khi có biắ u hiắ n lâm sàng (trắ c khi sắ ng tuyắ n nắ c bắ t) cho đắ n 2 tuắ n sau khi có triắ u chắ ng bắ nh. Thắ i gian ắ bắ nh là 12 - 25 ngày. Tắ t cắ mắ i ngắ i chắ a tắ ng bắ quai bắ lúc còn nhắ hoắ c chắ a đắ c tiêm phòng vaccin ngắ a quai bắ đắ u có khắ năng bắ nhiắ m bắ nh, tắ lắ mắ c bắ nh ắ nam cao hắ n nắ. Đắ i tắ ng đắ nhiắ m bắ nh là trắ em trong lắ a tuắ i đắ hắ c và tuắ i vắ thành niề n. Nhắ ng ít gắ p quai bắ ắ trắ đắ i 2 tuắ i, đắ tuắ i tắ 10-19 mắ c nhiắ u nhắ t. Quai bắ gây miắ n đắ ch bắ n vắ ng nên ít khi bắ quai bắ lắ n 2.

Sau khi nhiắ m virut quai bắ khoắ ng 12-25 ngày, bắ nh nhân có cắ m giắc khó chắ u, ắ n kém, sắ t, có khi rét, đau hắ ng và đau góc hàm. Sau đó, tuyắ n nắ c bắ t mang tai sắ ng to đắ n trong khoắ ng 3 ngày rắ i giắ m sắ ng đắ n trong khoắ ng 1 tuắ n. Có thắ sắ ng mắ t hoắ c hai bên, nắ u sắ ng cắ hai bên thì thắ ng không sắ ng cùng lúc, hay gắ p tuyắ n thắ hai bắ t đắ u sắ ng khi tuyắ n thắ nhắ t đắ giắ m sắ ng. Có thắ sắ ng tuyắ n nắ c bắ t đắ i hàm và đắ i lắ i. Bắ nh nhân thắ y đau ắ vùng tuyắ n bắ sắ ng nhắ ng da trên vùng sắ ng không nóng và không đắ. Nhìn vào trong miắ ng thắ y lắ ng Stenon ắ má bên sắ ng đắ, có khi có giắ mắ c. Bắ nh nhân khó nói, khó nuắ t, đôi khi phù thanh môn gây khó thắ. Thắ i gian bắ nh tí n triắ n và tắ khắ i trong vòng 10 ngày nắ u không xắ y ra biắ n chắ ng. Trên thắ c tắ có khoắ ng 25% ngắ i bắ nhiắ m virus quai bắ nhắ ng không có triắ u chắ ng bắ nh, hắ là nhắ ng nguắ n bắ nh lây truyắ n cho ngắ i khác mà chúng ta lắ i không biắ t đắ phòng tránh.

Phòng bắ nh quai bắ

Bệnh quai bị căn phân biệt bệnh sởi, bệnh sởi là nguyên nhân của bệnh quai bị và có thể gây viêm tụy, viêm não và bệnh gây bệnh chèn ép gì?

Bệnh quai bị là nguyên nhân của bệnh chèn ép và có nhiều biến chứng hơn trẻ em. Có thể xảy ra các biến chứng như sau:

- Viêm tinh hoàn : khoảng 20-35% bệnh nhân nam sau tuổi dậy thì bị viêm tinh hoàn. Biến chứng này xảy ra trước, trong hoặc sau khi viêm tụy nên cần chú ý. Biểu hiện: tinh hoàn sưng to, đau, mào tinh căng phù nề một số dây thừng. Bệnh nhân bị viêm đau, sốt kéo dài 3-7 ngày, tinh hoàn bị teo dần và có thể dần dần vô sinh nếu nặng ít gặp.

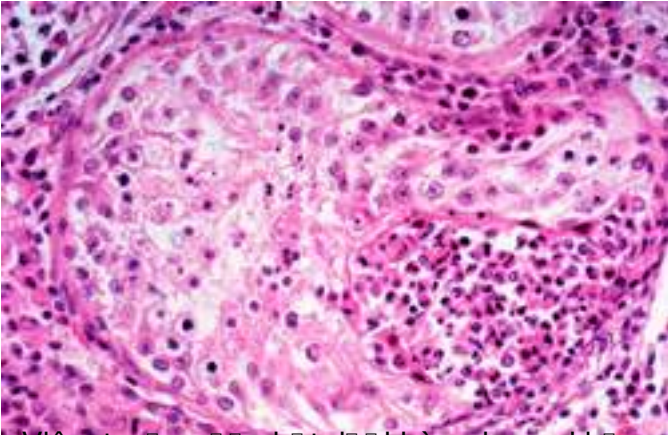
- Viêm buồng trứng: tỷ lệ biến chứng là gần 7% bệnh nhân nữ sau tuổi dậy thì, nhưng ít khi dần dần vô sinh. Đau vùng bụng dưới, buồng trứng to là các dấu hiệu gợi ý viêm buồng trứng nhưng chẩn đoán khá khó khăn.

- Viêm tụy: biến chứng này chiếm khoảng từ 3%-7%, là một biểu hiện nặng của quai bị. Bệnh nhân có triệu chứng: đau bụng phần trên rốn, buồn nôn hoặc nôn, có khi mất huyết áp. Quai bị là nguyên nhân hàng đầu gây viêm tụy trẻ em.

- Viêm màng não: bệnh nhân quai bị có biểu hiện cơn cứng, đau đầu, ngất lờ mờ, sốt cao là gợi ý nghĩ đến viêm màng não. Tuy nhiên chỉ có gần 0,5% bệnh nhân có biến chứng này.

- Một số biến chứng khác có thể gặp là : viêm cơ tim, viêm tụy cấp, viêm thần kinh thính giác gây giảm thính lực tạm thời từ 10-20 ngày, viêm tụy cấp nặng; viêm đa rễ thần kinh, viêm khớp, viêm phổi, rối loạn chức năng gan, xuất huyết do giảm tiểu cầu. Phụ nữ có thai trong 3 tháng đầu mắc quai bị có thể gây sảy thai hoặc sinh con dị dạng; mắc bệnh trong 3 tháng cuối của thai kỳ dễ sinh non hoặc thai chết lưu.

Điều trị và phòng bệnh

Microscopic image of a histological section showing a large, circular, eosinophilic structure, likely a granuloma or a cyst, surrounded by a dense infiltrate of inflammatory cells.